

DE DONDERDAGPAPERS

01

Op 4 juni 1973 waaide het zo hard dat de vogels uit de lucht werden gemept. Door dat windgeweld kukelden enkele reeds lang uit de kalenders geschrapte heiligen uit hun nissen van de ziekenhuiskapel Sint-Aloysius in Bloemfontein naar beneden en spatten er in gruzelementen uiteen. In de valavond werd in de aanpalende materniteit Bjarne Donderdag geboren. Zijn vader, piloot bij de Suid-Afrikaanse burgerluchtvaart, was een paar maanden geleden door de afgod van het grondverkeer van zijn moto weggeplukt. Nu rustte hij onder een witte steen. Zijn moeder, logopediste en ontwerpster van drie kinderprentenboeken, scheidde hem af met voorbedachten rade. Ze hoopte op een zoon, en ze kreeg inderdaad zoals verwacht en voorspeld een kind met een komma tussen zijn beentjes. Ze hoopte ook dat hij astronaut zou worden, de rappere versie van piloot. Dat viel nog te bezien. Bjarne was haar eerst- en laatstgeborene. Tijdens de bevalling weerklonk ergens in het Aloysius-ziekenhuis pianomuziek van Rachmaninov, terwijl buiten het tempeest mensen bij de steil achterover geharkte haren greep en ze tegen de gevels blies en hemelwater in grote rimpels over straten en pleinen uiteenwaaierde.

Enkele jaren later vertrokken Bjarne en zijn mama uit het land van de cheeta's en werden ze naar België, Europa gevlogen. Zij zou iets beduidends gaan betekenen aan het Instituut voor Levende Talen in Leuven, een oude universiteitsstad. Noch van beduidende betekenis, noch van levende talen kwam iets in huis: nadat ze amper drie minuten voet en hak op Belgische bodem had gezet, werd ze aangereden door een bagagetreintje van de vliegtuigmaatschappij Sabena. Net zoals haar man, piloot zaliger, werd het grondverkeer ook haar, bevlogene, na enkele pijnlijke verwickelingen uiteindelijk fataal. De kleine Bjarne kon toen nog net opzij worden gerukt door de hand van adjudant-chef Eugène Debruyne, Bel-

gisch beroepsmilitair bij het medisch korps, in burger terugkerend van een geheime missie in Suid-Afrika. Mama werd onder een grijze steen in Teruren begraven. Bjarne werd geen astronaut; hij vreesde nochtans de grond en alles wat zich daarop afspeelde.

ADC Debruyne, E., zelf de onfortuinlijke vader van twee gestorven kinderen, weduwnaar, ontfermde zich bij ontstentenis aan naaste familie zowel in Suid-Afrika als in België zo goed en zo kwaad als het ging over de kleine Bjarne. Hij bewees bij het jammerlijke ongeval in Zaventem een kritieke toestand de baas te kunnen. Tevens deed Eugène prompt aan termijndenken: de kleine jongen kreeg na enkele maanden administratief gehassebas met Binnenlandse Zaken, Broeders Van Dale en Zusters van Liefde onderdak bij een pleeggezin, nl. het zijne. ADC Debruyne werd adoptieopa. In dat aanvankelijk eenmansgezin zou Bjarne definitief blijven en opgroeien. Anderhalf decennium later ongeveer – adjudant-chef Eugène Debruyne nam dan al vaker het woord ‘pensioen’ in de mond – trad Bjarne Donderdag toe tot het Belgisch beroepsleger. Dat duurde maar vier maanden; een conflict met een overste betreffende een handgranaat escaleerde zo hevig dat Bjarne zijn biezen pakte. *Adopa* Debruyne regelde de zaak. Drie maanden later was Bjarne ingeschreven aan de universiteit van Gent. Hij werd geen piloot of astronaut, want hij bleef de begane grond als landingsplaats wantrouwen. Zijn eerste vrijpartij (na een fuif van het Instituut voor Vroedkunde) was tegen alle overleveringen in een succes. Hij had het gevoel dat zijn ziel gemolken werd. Dat werd dan ook zijn grondige reden om te besluiten nooit ofte nimmer te gaan vliegen of suizen, uit angst te pletter te slaan, voortijdig heen te moeten gaan en al dat heerlijk nooit meer mee te kunnen maken. Hij kon toen nog niet bevroeden welke wendingen zijn leven zou nemen. Met het vroede meisje onderhield hij weliswaar maar twee weken contact meer. Er volgden in dat verband geen verdere zaadlozingen meer. Dat vormde geen probleem.

In het noorden van Frankrijk wedijverden weelde, armoede, schoonheid en lelijkheid met elkaar voor een plaats op 's mensen shortlist. De bio-chemicus Donderdag B. vond er werk in de Usines Farmetern, ingeplant in een spuuglelijke groene zone met pijnlijk afgeroetsjt gras waar ook industrie welig tierde. Omdat Bjarne van slecht weer en lelijkheid hield, vond hij dat niet erg. Bovendien werd hij voor de tweede keer in zijn leven 'buitenlander', statuut dat hij ook wel interessant vond. In de laatste zomer van zijn studentenbestaan las hij vijftien Franse romannetjes, terwijl hij vooralsnog het stiefouderlijke huis in Kortrijk met zijn *adopa* Eugène deelde. Die was inmiddels van de actieve arbeidsmarkt verdwenen en genoot van zijn pensioen: backgammon, whisky, schietingen 'staande wip'. Bjarne ging aan de slag, omgeving Tourcoing. De Franse romannetjes hadden hem onrechtstreeks de smaak te pakken doen krijgen: omstreeks de tijd dat de Poperingse astronaut Dirk Frimout banen om de aardkloot beschreef, schreef Bjarne Donderdag zijn eerste gedichten en verhalen. Die vormden de banen om zijn hoofd. Troost en verwachting putte hij uit het feit, nou: inmiddels opgedane kennis, dat de beste literaire schrijvers positieve wetenschappers waren, geweest waren, zoals hijzelf. Ook de biochemie van woorden verschaftte hem ruimschoots voldoening. Wat de biologie betreft: het 'living apart together' met en zonder liefde Freya viel voldoende mee. Zij betrok een buitenstulpje waar gedachten aan gezondheid en alternatieve levenswijzen uitdrukkelijker aanwezig waren dan op zijn stadse verdieping. Het was goed zo. Ieder ging zijn gangetje, en bij hoge nood schoven ze even in elkaar. Compatibiliteit, de goede drive.

Adopa Eugène gaf de geest in het grondverkeer. De derdeleeftijd bus waar hij zich met achtentwintig generatiegenoten in bevond, slipte op weg naar Luxemburg, met akelige gevolgen. Eugène Debruyne behoorde tot de vijf slachtoffers. De provinciale weekkrant blokletterde: WAT VERKEERD LIEP. Na de overwegend militaire begrafenis bleef Bjarne anderhalve dag tobben. Een halfjaar later verkocht hij het geërfde huis en kocht hij zelf een verdieping twee hoog tegenover het oude Kortrijkse gerechtsgebouw. Zo

bleef het goed: Frankrijk nabij, de Noordzee niet veraf, het Belgisch binnenland een boogschot ver, uitzicht op een paar overgeschoten boomkruinen in de Leopold-Dezoveelstestraat om de wind aan af te lezen en bovenal een gezellige biotoop waar één stofzuiger kon volstaan, gelegen in een rustige, statige buurt in de stad, maar ook naast een publieke drenkplaats waar het bijwijken gezellig toeven was.

Heimwee naar Suid-Afrika?

Kinderen hebben alleen heimwee naar een onbestemd vroeger, dat ook ergens anders is, vooral geweest is, en dus niet meer te bezoeken. Het lawaai van het grote vliegtuig, de kleur van de foto van de moto met de man erop, de geur van toenmalige regen op beton. Volwassenen, wier herinneringen gekleurd worden door de filters van de tijd en het geheugen, delven hulpstukken op als grondstof voor 'the windmills of their mind'. Soms knarst het onder de molensteen. Soms draaien de wieken dol. Het bagagetreintje, drie prentenboeken.

Dood in luchtballon? Geen denken aan. En kon men hoogtevrees hebben in zo'n zwevende mand? Zowel in de vorm van dagdroom, gedachtewolk, bezwering als nachtmerrie deed zich deze oprisping van de hersenen vaak aan Bjarne voor. Af en toe zeilde die zelfs een van zijn gedichten binnen.

02

Vanwaar dat vermaledijde gedoe met de das? Was dat lelijke opknoopending dan echt het enige middel voor eenieder om toch nog ergens bij te horen of aanvaard te worden? Het pars pro toto-uniformpje van de reddeloze die alsnog wenste te worden opgevist en gered? En dan te bedenken dat zoveel generaties de das al naar het verdomhoekje hadden verwezen. Of was de das de hemelvaart van de penis? Over het Golgotha van het welvarende buikje heen? Voegde de man toe naarmate hij ouder werd? En

compenseerde de vrouw dit dan met een kampioenschap in ontkenning via liposuctie en facelifting? Liet de vrouw weg naarmate zij ouder werd? Bjarne monsterde de zeven dassen die over kapstokken in de kleerkast waren gedrapeerd. De kerstdas. De omgevallen inktpotdas. De tegenzindas. De feestdas. De strenge das. De uitdagende das. De saaie das. Hij gluurde even naar buiten, naar boven. Het was een gouden herfst; in het blauw bovenal zag je de remsporen van een uitzonderlijk warme zomer. 'Dat wordt zweten als een das', mompelde hij. Het nam amper een halve minuut in beslag om te beslissen: geen das. Opknoping uitgesteld.

De gotische zaal in het Kortrijkse stadhuis liep vol met een paar honderd dertigjarigen. Het criterium: momenteel woonachtig zijn en dat minstens de laatste vijftien jaar geweest zijn in Kortrijk of een van zijn deelgemeentes. Wie bijvoorbeeld hier geboren werd en ogenblikkelijk of later naar Tokio verkaste, of Denderleeuw, was niet inbegrepen. De Kortrijkse werkgroep Imago wou iets doen aan de uitstraling van en de werkgelegenheid in de Guldensporenstede. Zo lokten ze frisse, ondernemende dertigjarigen met drank en amuse-gueules naar het stadhuis. Wie dertig euro gegireerd had, kon na de receptie ook nog aanschuiven voor het walking dinner in de koepelzaal.

'De dertigjarigen moeten we aanspreken', vond Lennart Cnudde van de werkgroep. 'Dat zijn de blijvertjes. Onder de veertig- en vijftigjarigen wordt al te druk gestorven. Die zijn ook al lang met hun business bezig. En twintigjarigen, nou: niet elke hoed met een veer op is een patrijs'.

Bij die laatste metafoor hadden de andere Imago-leden even vreemd opgekeken, maar niemand durfde te bekennen dat hij er eventjes niets van snapte. De enige zekerheid hieromtrent betrof het feit dat het herfst was. Het werd dus een samenshooling van dertigjarigen, niet van pubers, niet van oude jongeren of jonge ouderen. Hendrik Roskam, ghostwriter en speechleverancier voor burgemeester Devlerck, had alvast de woorden 'jong', 'kaap', 'energie' en 'ondernemend' voorgesorteerd en in propere zinnen geparkeerd.

Bij die paar honderd dertigjarigen had Bjarne Donderdag moeten horen, maar die raakte niet verder dan de aanpalende drenkplaats Het Feit in de Leopold-Dezoveelstestraat. Toen hij zijn verdieping verliet, min of meer in feestverpakking, kon hij niet weerstaan aan het lamplicht, de gebogen ruggen aan de toog, de schim van Veronique en de gedachte aan een voorbereidende en padeneffenende whisky.

'Zonder ijs, Veronique, dat verdunt alleen maar, de smaak moet raak blijven'.

'Ha, buurman Bjarne. What's cooking? Je ziet er zowat feestelijk uit'.

'Pff... Er is een... '.

'En hoe is 't met Freya?'

'Goed, Veronique, goed. Ik moet... '.

'Da's goed. Zonder ijs, hé?'

'Ja ja, puur'.

Hij knikte even het rijtje mannen aan de toog af. Wie was hier de advocaat en wie de misdadiger? Taverne Het Feit, een van de grote hoekcafés tegenover het gerechtsgebouw, werd vooral gefrequiteerd door beroepsleugenaars en geboefte. In hun wandelgangen noemden ze deze drenkplaats vaak Het Zedenfeit. Veronique was namelijk een prachtige vrouw met twee schitterende vooruitzichten, waar ze niet te geheimzinnig mee omsprong. In deze typisch stadse dagtaverne wemelde het dan ook dagelijks van de middelbare mannen die helemaal niet gehaast waren zich naar de echtelijke sponde te begeven. Het kijkcijfer in Het Feit lag erg hoog. Toch bleef iedereen walgelijk welgemanierd: de bazin straalde autoriteit uit en voor noodgevallen hield ze een gespierde bijslaap verborgen in de keuken. Deze kerel kwam zelden in het café zelf; hij oefende zijn backupfunctie onzichtbaar krantenlezend en koffieslurpend uit, maar hij was desgewenst onmiddellijk inzetbaar.

'Godver', mompelde een van de milieumensen plotseling, terwijl hij naar buiten knikte, naar omhoog. 'Kijk!'. De gebogen ruggen rechtten zich col-

lectief en zwierden zich op hun toogtaboeret een halve slag om, naar de vensters toe. Veronique verliet haar verschansing en schoof het deurgordijntje opzij.

'Nee, Vero, daar: in de lucht!'

'Ah. Amai'.

'Maar... maar allez... wat gaat... wat is dat nu?!'.

't Is niet waar, hé!!'

De mannen hupten nu verbouwereerd van hun kruk. Ook Bjarne snelde, whisky walsend in zijn glas, naar een venster.

'Wauw ... !!'

03

Klokslag 17 uur 30 zeilden over de glazen koepel van het Kortrijkse stadhuis dertig luchtballonnen. Elk gevaarte, hoofdzakelijk verpakte lucht, werd door een firma uit deze nijvere contreien gesponsord. De VER's en de KOR's en de BEL's en de TRANS'en waren niet van de lucht.

'Ziedaar,' sprak burgemeester Devlerck op dat gezegende ogenblik de gevleugelde woorden, zijn blik verdelend tussen zijn spiekbriefje en het zwerk, 'ziedaar de volle zeilen van het jonge ondernemerschap in de 21ste eeuw. Energie stuwt ons vooruit en drijft ons hoger, verder... '.

'Liever dichter, niet afdwalen', mompelde een dertiger met zijn voeten op de grond.

' ... om de kaap te ronden zoals destijds illustere ontdekkingsreizigers... alle zeilen bijzetten... deze streek... '.

Dertig bolle luchtballonnen lang ejaculeerde de burgervader, een oude jonge oudere, ongeveer dertig opgezwollen zinnen met een open einde. Ook deze zeilden, zij het binnenskamers, naar wazige verten.

'Straks botst zo'n ballon met een patrijs', zei Hendrik Roskam tegen Lenart Cnudde, terwijl hij veelbetekenend zijn wenkbrauwen hees. Cnudde glimlachte te gronde gelukkig. Men had hem begrepen.

Roskam zat er niet ver naast. Klokslag 17 uur 45 op de Halletoren (air: Tineke van Heule) crashte de VERKORGEGOR-ballon tegen het imposante fronton van het gerechtsgebouw. Het kluwen van doek en touwen haperde aan de oppervoorgevel; de mand met de twee inzittenden bleef hulpeloos schommelend tussen hemel en aarde hangen. Zes minuten na de crash sleurde met naargeestig gekraak en oorverdovend gescheur het reuzengevaarte de eveneens reusachtige Vrouwe Justitia uit haar nis, waar het aan was blijven haperen. Die kukelde te gronde neer, ook mand en ballon meesleurend in haar val, en spatte er in vele grote en kleine gruzelementen uiteen. Ene Bjarne Donderdag, verbouwereerd de plaats des onheils naderend, werd getroffen door een verdwaald stuk linkerschouder van Vrouwe Justitia. Hij zeeg op het trottoir neer en bleef er als een gebroken ledenpop in een vreemde houding liggen. De twee ballonvaarders stuiterden bij landing als basketballen terug uit hun mand en werden in de sierstruiken gekatapulteerd, terwijl ze gelijk het spervuur van de juridische steniging ondergingen. Geblutst en gebuild bleven ze in leven. Het hoofd van de Vrouwe bonkte van de trappen af en kwam zowat kaalgeschoren tot stilstand aan de overkant van de straat, tegen de trottoirband ter hoogte van de deur van Het Feit. Daar stond Veronique met ogen als postorderschoteltjes de ravage te bekijken. Anderhalve seconde lang bleef het verbazend stil. Daarna niet meer.

Wrang detail: VERKORGEGOR stond voor Vercruysse Kortrijk Geluidloze Gordijnrails.

04

Na een coma van acht weken, terwijl een bikkelharde winter in de straten woedde, werd Bjarne Donderdag weer tot het elementaire bestaan op deze wereld toegelaten. Van dan af behoorde hij tot de club der tweewieligen. Biochemie in de Noord-Franse Usines Farmetern werd bijgezet in het museum van het definitieve verleden. Na revalidatie en vele omwentelin-

gen van de administratieve mallemolen, waarbij de omloop van een document soms zes maanden bedroeg, kon Bjarne overgaan tot een nieuwe gang van zaken. Het twee hoog wonen in de Leopold-Dezoveelstestraat bleek geen obstakel te vormen: liften alom, hulpstukken zouden desgewenst worden aangereikt. Veronique liet zelfs een speciaal loopplanksysteem door haar bodyguard ontwerpen die ook de toegang tot Het Feit vereenvoudigde. Bjarne verschanste zich eilanderig op zijn verdieping om te wennen aan zijn nieuwe levensvorm, waarbij schrijven en lezen voor de hand lagen. Met zijn eerste vervangingsinkomen kocht hij zich een nieuwe laptop, want zijn vorige computer was eigendom van de Usines Farmetern. Die ovenwarme hebbedingen namen hem zo in beslag dat hij te laat merkte dat Freya helemaal naar de achtergrond in zijn leven weg was gedomd. Ze bleven verre vrienden, maar verstomden allebei gelijktijdig. Een verse Vrouwe Justitia verscheen er niet in de nu lege nis in het oude gerechtsgebouw. Er ging wel geen week voorbij zonder dat Bjarne een wrange blik naar de oppergevel wierp: er stonden nog drie andere stenen figuranten uit de rechtspraak gereed om de stervelingen op de begane grond van hun leven te beroven. Ook het cliënteel in Het Feit hield de hoogtewerkers angstvallig in de gaten.

De zijingang van taverne Het Feit werd alleen gebruikt door Veronique en haar bijslaap, die op de eerste verdieping woonden. En door de bedienden van de Technische Dienst Stad Kortrijk, die hun kantoren op de tweede verdieping boven het café hadden, hoog verheven het plattegrondse ge-roezemoes. Deze geprivilegieerden maakten daar gebruik van een van de twee liften; er was geen trap. De lift voorbehouden voor de staf van de Technische Dienst was alleen met een pincode toegankelijk. Buurman Bjarne, aanpalende twee hoogbewoner, werd op de gelijkvloerse en eerste verdieping gestut door een zestal steeds wisselende zwarte mensen-met-papieren. Die werden hier door hulpverlenende instanties van staat en stad geplaatst. Bijgevolg was er vrij veel verloop: men verscheen, men bleef een wijle, men verdween, men werd weer vervangen door een im-

mer zwarte medemens. Alleen die donkere huidskleur bleef een constante in dit verhaal van komen en gaan. Om de haverklap klopte zo'n ontheemde bij Bjarne aan, teneinde een officieel document of koudbloedige brief uit het Belgisch vertaald te krijgen in het Frans of het Engels. Zulks geschiedde dan vaak op de tonen van Rachmaninov.

Slecht weer dat lelijke gebouwen martelde: van die combinatie hield Bjarne. Bij storm en regen zat hij bij een van zijn vensters, bij voorkeur in de erker met zicht op twee afgeranselde boomkruinen. Het gaf hem inspiratie voor een zoveelste gedicht. Als het volle bak was bij Veronique in Het Feit, en de cd-robot daarbovenuit probeerde te raken, kon Bjarne enige vage repercussie daarvan horen tot in zijn kamers. Soms kwam een flard van een hit uit de jaren zeventig of tachtig aanwaaien; de meeste klanten waren midlifers. Bij warm weer troepten beneden de zwarte medemenssen op het trottoir samen, luidruchtig en opgewonden alsof ze ruzie maakten, maar als je je door het raam naar voren boog, ontdekte je alleen maar vrolijke gezichten en kleurrijke kleren. Ze keken er wel voor uit niet op het territorium van Het Feit te komen; die trottoirstrook was in totaal zeven vensters lang: vier in hun straat plus drie in de andere straat. Handig voor de blanken, tevens met papieren, om met hun mobieltje tegen hun hoofd gedrukt even het café te verlaten om ernstig en belangrijk heen en weer te ijsberen, *m'as-tu vu?* De ramen zaten echter te hoog om van binnenuit gezien te worden. Uitkijken was het dan voor de dagelijkse drol van het huishondje Fluffy. Je zou maar met je mobieltje de wereld een dreun geven en gelijk in hondenpoep uitglijden. Was je even zelf de hoofddrol, voor het aanschijn van ginnegappende zwarte broeders.

05

Een tweekoppig ploegje van de firma VERKORGEGOR kwam vijfentwintig maanden na de feiten geluidloze gordijnrails met afstandsbediening bij Bjarne Donderdag installeren, gratis, als een soort medeschadeloosstelling

vanwege de firma. Domotica. Een warme geste. Ze moesten nu eenmaal toch in de buurt zijn, zeiden ze nog.

'Hiernaast zijn we ook al geweest'.

'O, in Het Feit?'

'Nee, helemaal boven, Technische Dienst'.

'Ah ja, daar. Wie zit daar eigenlijk allemaal? Het ziet er daar altijd aarde-donker uit'.

'Maatpakken. En alle gordijnen zijn er inktzwart. Nog niet veel gezien'.

'Nooit zie je er licht branden, inderdaad. Wel op de eerste verdieping, maar dat is dan het verblindende licht van Veronique'.

'Ha ha'.

Nadat de geluidloze railmannen vertrokken waren, ze zouden er nog een-tje achteroverslaan in Het Zedenfeit, hield Bjarne zich met zijn nieuwe speeltje bezig. De wereld een schouwtoneel, hierbinnen een doka.

Die avond daalden twee maatpakken neder tot op de plattegrond van Het Feit. Bjarne zat op zijn vaste stek de pulpzendingen van de dag door te nemen. Ze kwamen er even bij zitten, want ze kenden elkaar wel, van vlugge begroetingen op het trottoir, van herhaalde verschijningen aan de toog bij Veronique.

'Ook van die speciale geluidloze rails laten installeren, Bjarne?'

'Hoe weten jullie dat?'

'Die mannen van de VERKORKUSTZE of zo zeiden dat ze ook nog bij jou moesten zijn'.

'Ah zo. Ja. Handig hé. En makkelijk voor mij'.

'Ja ja'.

'Jullie zitten op het tweede hierboven, hé?'

'Klopt'.

'Met hoeveel?'

'O, dat varieert. Hangt er van af'.

Bjarne wenkte om een tweede glas.

'Bij ons marcheert dat railgedoe niet zo goed', zei een van de bediendes.
'Mogen we eens bij jou komen spieken, buurman? Waarschijnlijk doen we wat verkeerd. Geef eens een demonstratie, misschien kunnen we het dan oplossen. Moet dat nou net bij ons gebeuren... Technische Dienst...'.
'Geen probleem. Kom straks even mee... als jullie tijd hebben'.
'Als er geen belet is'.
'Het is eigenlijk daarvoor dat we je opzochten'.
'Maar ook omdat de dorstigen gelaafd moeten worden, ha ha'.
'Ha ha'.
'Dat is er een op mijn kosten, santé'.
'Gezondheid'.
'Gaat het over het systeem of hebben jullie een probleem met die zogezegde geruisloosheid?' informeerde Bjarne.
'Eh... er hapert een en ander, hé Eric?'
'Zo is het. Het ligt misschien aan dat knoppenbakje'.
'Met dat gordijnrailgedoe voel ik me net een koekendoostante', zei Bjarne.
'Misschien praat je straks helemaal anders'.
'Hé?'
'Ik heb een tante op wieltjes; eigenlijk is het een kruiwagen'.
'Hm, en ik dan, hé? Ik heb een zittend leven.'
'Als een beroepsrenner', waagde een van de mannen het lichtjes glimlachend op te merken.
Bjarne knikte grijnzend en aaide even zijn wielen.
Toen kwam Fluffy even aan Bjarne's tweewieler snuffelen.

06

Sedert hij door BELINCELIN, de Belgische Inlichtingendienst, Cel Informatiegaring, ('Belle Céline' in de geheime wandelgangen) gecontacteerd en gerekruteerd was, leerde Bjarne Donderdag dat niets was zoals het leek en dat niets leek op wat het zou moeten zijn. Hij ontdekte ook dat hij Bjarne Donderdag niet was en dat zijn leven opgezet spel was geweest.

Een volle week had hij nodig om van zijn verbazing te bekomen, daarna trad hij in dienst van Belle Céline, aanvankelijk thuiswerkend, soms even bij de burens twee hoog aanlopend, nou: aanwielend.

07

Op 4 juni 1973, de stormheksen hielden lelijk huis in het Suid-Afrikaanse binnenland, werd in de materniteit Sint-Aloysius in Bloemfontein een blank kind geboren. Het zat in ietwat rare papieren. Deze frisse wereldburger was namelijk gevoelige politieke materie: hij was het buitenbeentje van de trouwe en getrouwde minister van Informatie van het oude regime en een progressieve kortgerokte tolk op het departement Buitenlandse Handel die ook de dochter van de vorige president was. Daardoor gebeurden in de loop der jaren enkele ingrepen waarover alleen gezegd kan worden: 'It's nothing personal, it's strictly business'. Of nog: 'De president zal dit ontkennen'. Het ging preventief over de gemoedsrust van enkelen en het bedaren van de gemoederen van meerderen. De baby werd Bjarne Donderdag genoemd: een naam gekozen uit de bestanden van twee verafgelegen engelenkerkhoven, waar vroeg gestorven kinderen met onduidelijke ouders begraven lagen. Men mixte gewoon een voornaam van de ene begraafplaats met een familienaam van de andere. Maar eigenlijk moest hij Kris Van Jaarsveldt geheten hebben, naar het zaad van de vader en de halve wens van de moeder.

Die vaderfiguur werd kort voor zijn geboorte van deze aardbol gestoten door een duistere macht. De moeder was ook een verdwijntruc beschoren. Zij werd een kwartslag omgeschoold en van een nieuwe biografie en toekomst voorzien. Ze zou namelijk met haar nageslacht enkele jaren later opgehaald worden door de Belgische Inlichtingendienst, teneinde het hele gebeuren voorgoed in het museum van de vergetelheid bij te zetten. Leuven leek daarvoor de aangewezen plaats: studenten, nationaliteiten. Onderduiken doe je het best openbaar. Adjudant-chef Eugène Debruyne, un-

dercover in opdracht van de Geheime Dienst, kweet zich van deze taak. Op de 'tarmac' van Zaventem was het echter andermaal 'strictly business' geblazen, in samenwerking met Sabena: een andere undercover reed mama van de sokken (bij mislukking was een plan B en C voorzien, waarbij zelfs ADC Eugène D. diende te sneuvelen). Het lukte; het laatste obstakel was van de baan. Eugène redde de toekomstige geheimagent met een magistrale ruk. In overleg met de Suid-Afrikaanse en de Belgische Inlichtingendienst maakte hij er een 'very personal' business van: hij ontfermde zich ook op termijn over de kleine Kris Van Jaarsveldt, alias Bjarne Donderdag, en werd diens *adopa* in Kortrijk. Men stuurde toen al aan ('for your eyes and ears only') op latere rekrutering voor de dienst, want het kleine buitenbeentje had van bij zijn geboorte al enkele goede troeven in de hand.

BELINCELIN zorgde ongemerkt voor een en ander. Het zijsprongetje naar het Belgisch beroepsleger – dat hadden ze niet echt in de hand – bleek interessant geweest te zijn om te observeren. Er zat kruit in de knaap. ADC Debruyne, eigenlijk een hoogopgeleide brainstormer met jaren verbale ervaring in de Geheime Dienst – stuurde Bjarne daarna in de richting van de biochemie en de Noord-Franse Usines Farmetern, kwestie van positieve wetenschappen en talenkennis. De schrijfkriebels waar stiefzoonlief blijk van gaf, vond *adopa* geen bezwaar: oefeningen in fictie en fake waren goed als basis voor een opleiding bij Belle Céline. Er werden trouwens vroeger wel vaker leraars en schrijvers gerekruteerd, het zachte geboefte met de dubbele tong en pen, zeg maar. Toen ook *adopa* Eugène Debruyne van deze aardkloot weg werd geplukt, verkocht Bjarne vrij snel het huis dat hij had geërfd. Dat hij daarna uitgerekend in de Leopold-Dezoveelstestraat de iets bescheidener verdieping twee hoog zou betrekken, gestut door zwarte mensen-met-papieren onder hem, aanpalend aan de Grensleie-afdeling van de BELINCELIN, kon niemand in de hand hebben. Dat was gedroomd toeval; de 'Technische Dienst' had pas zelf sedert anderhalf jaar zijn intrek genomen tweehoog boven Het Feit. Luchtballon-

nen en geluidloze gordijnrails hadden voor Bjarne Donderdag een wrang verband. Voor Eric D. en Wouter P. van BELINCELIN/Belle Céline/Afdeling Grensleie vormden de geluidloze gordijnrails van VERKORGEGOR de aanleiding om eindelijk Kris Van Jaarsveldt aka Bjarne Donderdag op te zoeken. Dat hij ondertussen door vreselijk stom toeval tot tweewieligheid was veroordeeld, vormde geen enkel probleem. Het kon op een ouderwetse dekmantel uit een slechte spionagefilm lijken, maar dat was het niet.

08

‘Waarom zoeken jullie pas nu contact met mij, na al die jaren, bedoel ik?’ vroeg Bjarne, nadat hij van zijn eerste verbazing was gekomen.

‘We hadden vroeger geen geluidloze gordijnrails met problemen’, ginnegapte Wouter.

‘Nee, serieus’, zei Eric. ‘Dertigjarigen moeten we hebben, Bjarne. Die zijn helemaal op het toppunt van hun kunnen: flexibel, omschoolbaar, nog geen eeuwigheid afgestudeerd, eh...’

‘... en wat jou betreft,’ voegde Wouter er aan toe. ‘... drie buitenlandse, vier talen, geen ouders, biochemie, scheikunde, literatuur...’

‘De Geheime Diensten hebben mijn ouders uit de weg geruimd. Waarom zou ik toehappen om voor BELINCELIN te werken?’

‘Eugène Debruyne’.

‘Ah, zo’.

‘De verdiensten ook’.

‘Hm’.

‘Hiernaast in Het Feit zit groter geboefte dan bij ons’.

‘Waarom hokken jullie dan hiernaast twee hoog?’

‘Omdat we beter zijn dan dat geboefte’.

‘Een hoektaverne tegenover een gerechtsgebouw is de gedroomde biotoop voor mensen zoals wij – de ‘stillen’, weet je wel’.

‘Technische Dienst?’

'Met medeweten van de stad Kortrijk, een ietwat ingewikkeld constructie-tje'.

'De grote bazen zitten in Brussel?'

'Ja'.

'Moet ik me nu uitverkoren voelen of verdoemd?'

'Misschien geluidloos gelukkig'.

'Ik was een heel apart kind, hé? Wat heeft mijn moeder misdaan?'

'Niets, maar zij zou toch voortdurend door allerlei geboefte ontkend worden. Het was beter voor haar dat ze verdween. De mannen van toen zijn ook al verdwenen; zoek niet'.

'Stel dat ik nu alles opschrijf en publiceer? Ik schrijf zeer geregeld, weet je. Niet alleen poëzie...'

'Ja, dat weten we'.

'Niemand zou je geloven'.

'Nee, inderdaad'.

'n Mens kan jouself moeilik so'n geweldige afstand indink'.

'Kris?'

'Ja?'

'Dit blijft onder ons, hé'.

'Op mijn erewoord van geboefte'.

09

Na een week verbazing werd Bjarne Donderdag over de streep getrokken door de huur-dvd 'Wag the Dog'. Hij kreeg hem van zijn burens twee hoog toegespeeld, met het verzoek die dringend te bekijken. Thema van de film: het fabriceren en produceren van realiteit, opgezet spel bedenken, constructies orkestreren, de politiek regisseren. Fictie over fictie die realiteit moest worden. Om een schuinsmarcherende president te beschermen, werd er zelfs een oorlog uitgevonden. Mopje op de begingeneriek: *'Waarom kwispelt een hond met zijn staart? Omdat hij slimmer is dan zijn staart, anders kwispelde de staart met hem'.*

'Nou,' dacht Bjarne, 'als mijn hele leven al opgezet spel blijkt te zijn, waarom zou ik dan niet meespelen? Ze betalen me er nog voor ook, met behoud van mijn officieel vervangingsinkomen. En ik heb ondertussen toch een leuk zittend beroep'.

En hij klopte omstreeks het middernachtelijke uur vijf keer kort op de scheidingsmuur tussen zijn verblijven en die van Belle Céline.

10

Na een thuiswerkende inlooperperiode, waarin hij zich bezig hield met gesjoemel rond het European Lottery Fund en het nieuwe fenomeen van het flitspaalterrorisme, 'paperwork' vooral, werd de vrij immobiele Bjarne door Belle Céline van vleugels en vrijheid voorzien: hij kreeg een speciaal toegeruste 'firmawagen' met alles erop en eraan, gezellig zwart van kleur. 'Het Bjarnemobiel', doopte hij die. Na alweer een inlooperperiode om te wennen aan zijn vers verworven vrijheid, en na enkele opeenvolgende omscholings- en trainingsprogramma's in Luxemburg en Nederland, kreeg hij het aanbod om een intens revalidatieprogramma te volgen in Florence Junction, in het diepe zuiden van de U.S. of A. Als dat lukte, en hij weer kon lopen, zou hij bij terugkeer zijn gedeeltelijke immobiliteit blijven simuleren, in het belang van BELINCELIN. Tweewieligheid zou dan echt een dekmantel worden. De zoveelste verbazing maakte zich van Bjarne Donderdag meester, maar na drie dagen bedenktijd hapte hij toe, zij het eerder in de hoedanigheid van ongelovige Thomas. De verdieping twee hoog in de Leopold-Dezoveelstestraat werd hermetisch afgesloten en dichtgeritst.

Onder het mom van de klassieke twaalfmaandenreisomdewereld-wegens-midlifecrisis verdween Bjarne (mét zijn inktzwarte Bjarnemobiel) via een luchtcorridor die alleen door leger- en ambassadepersoneel werd gebruikt naar Florence Junction, of all places. Daar hield ene dr. McLaughlin (die op zichzelf een mirakel had verricht na een helikoptercrash annex verlam-

ming) zich met Bjarne bezig. Van bij diens landing in de droge hitte van Arizona hield hij staande dat zijn patiënt binnen de negen maanden weer lopen zou. Bjarne knikte dat het goed was; meer en meer kreeg hij de indruk dat zijn leven zich als een stripverhaal voltrok. In allereerste instantie echter bedong hij dat er iets definitiefs gedaan zou worden aan zijn vliegangst, want hij had een hellevaart achter de rug. Aldus geschiedde. Na een sessie van anderhalve dag bij dr. Metcalfe in Phoenix vond Bjarne Donderdag het niet langer noodzakelijk levenslang aan de grond genageld te blijven. Vliegtuigen, bagagetreintjes, luchtballonnen boezemden hem geen vrees meer in. Het was hem zelfs een raadsel hoe hij het al die tijd geklaard had zonder veel kunst- en vliegwerk: Suid-Afrika, België, Frankrijk, USA. Alles was verbonden door broze spinnendraden. *11 september* had die zelfs nog brozer gemaakt.

Dr. McLaughlin activeerde langs lijnen van geleidelijkheid het zenuwenweb van Bjarne Donderdag opnieuw. Het kwam er nu op aan, na het overwinnen van vliegangst, ook weer uit die rolstoel op te stijgen en zich te mengen onder de miljoenen andere tweevoeters. Maar de opdracht van BELINCELIN luidde ook: ontwen je noodwagen niet, want je blijft ertoe veroordeeld in 's lands belang.

11

Het afgelopen anderhalve decennium hadden de traditionele politieke partijen in België veel stemmen verloren aan het ultrarechtse Vlaams Blok, later Vlaams Belang. Resultaat: gaandeweg namen die partijen zelf steeds meer rechtse standpunten in, gecamoufleerd via mistige voetnoten, tru-kendoosuitzonderingen, deus ex machina-achterdeurtjes en populistische propaganda als 'gezond verstand' gepropageerd. Een 'nieuwe politieke cultuur' greep om zich heen, gestut door stemmentrekkende Bekende Vlamingen: die van de bête idolatrie. De media deden daar gretig aan mee: kijkcijfers, leesvoer, weet je wel. Bekendheid werd een criterium voor bekendheid. Zelfs breder denkende en linkse boegbeelden werden

weer 'leiders' genoemd, 'grote kanonnen'. De vrees bestond dat er zich in het zog van al dat onfraais en door de constante ontregelingspolitiek van het Blok/Belang een ultrarechtse daadkrachtige beweging zou ontwikkelen: twintig intellectuelen gevolgd door een grote kudde eensluidend blattend kiesvee – alsnog schimmig, maar binnenkort zichtbaar en operationeel. Aanleidingen, kapstokken, oorzaken, alibi's: het vreemdelingenvraagstuk, asielproblematiek, racisme, de botsing tussen culturen, islam, bankencrisis, werkloosheid, groeiende armoede, etc ... Ontevreden groepjes konden zich alvast oefenen in destabilisering door hun aandacht te richten op bijvoorbeeld flitspalen, hamburgertenten, synagoges. Ze konden ook apocriefe 1-meivieringen organiseren of op dissidente bedevaartweiden hun eigenheid gedenken en daarbij hun groot gelijk claimen. Eerst de motiefjes, dan het thema. Eerst ontregelen, dan definitief toeslaan. Maar voor die grote ontregeling greep eerst nog wereldwijd de grote ontredding plaats: *11 september*, annex Afghanistan, annex Irak, annex ... In het land van melk en honing zwaaide toen nog geweldenaar Arik Sharon de plak. Veel bloed was deze boer al vergeven. Mediamagnaat Berlusconi hield Italië clownesk in zijn greep. In Engeland diende Tony Blair als handpop van Bush op te tornen tegen het gezond verstand van zelfs zijn eigen partij. Ook de voorzitter van de conservatieven moest er opstappen wegens 'gebrek aan leiderschap', weer dat woord. Oostenrijkse spierbundel Schwarzenegger werd gouverneur van de grootste bosbrand uit de Amerikaanse geschiedenis.

Terwijl de politieke partijen in België verder verbrokkelden, zichzelf verkavelden, nieuwe namen zochten, weer fusioneerden en defusioneerden, en terwijl allerlei ministers en voorzitters kwamen en gingen, groepeerden zich in de coulissen steeds meer ontevredenen met ultrareflexen. De cement van de ontevredenheid verstevigde de voedingsbodem voor een populistische machtsgreep in zwart-wit. Nog even, en de tweede Val van Antwerpen was een voldongen feit.

In een dergelijk klimaat landde Bjarne Donderdag weer op de 'tarmac' in deze druilerige driehoek. Even fronste hij de wenkbrauwen toen hij zo'n bagagetreintje zag naderen. Hij maakte zich vlug uit de wielen. Undercover wielend begaf hij zich daarna via enkele bezoeken aan de Brusselse kantoren van BELINCELIN naar de Leopold-Dezoveelstestraat in het doodse Kortrijk (het 'Pompei' van het zuiden), onderweg zijn Italiaans bijspijkerend. In Arizona had hij namelijk, op verzoek van Belle Celine, alleen maar stil gezeten om te lezen, wat te schrijven en bovenal veel bij te leren. Voor de rest was het mirakel een onzichtbaar feit geworden: Bjarne kon weer lopen als voorheen, en hij had naast het Frans, Suid-Afrikaans, Duits en Engels nu ook het Italiaans min of meer onder de knie, nou: wielend. Hij ontgrendelde zijn vertrekken twee hoog weer en wachtte af.

Drie weken later werd hij in Het Feit, na omstandig relaas van zijn 'wereldreis' aan Veronique en de getrouwe toegangers, aangesproken door Herman V., hoofd Sectie Personeel van de gerechtelijke diensten Grensleie. Bjarne had de man ook vroeger al in het hoekcafé opgemerkt. Het gesprek ging in eerste instantie vooral over literatuur en schrijven. In Florence Junction was Bjarne Donderdag er ook in geslaagd een bundeltje gedichten bijeen te schrijven, waar hij niet ontevreden over was.

'Dat wordt je ticket voor een volgende uitstap', zei Herman V., 'maar laten we dat hiernaast verder bespreken bij jou, daar hebben de muren minder oren, hoop ik'.

12

Testbeeld Europa (625 lijnen)

Hier, een wolkje melk, mijn muisgrijs huisdier.

Onze tuin is die van heden

en van Voltaire. Regen biggelt

van het keukenraam. Het testbeeld

van de kijkkast vertoont oorlogskleuren.

*Hoe zie jij Brussel? Bagdad?
Heb je weet van bewegingen van troep?*

*Kijk niet zo vorstelijk naar de koelkast,
jij met je negen levens:
de kalenders van de kanker gaan in druk,
Pantani laat het even afweten
en op het Plein van de Eeuwige Vrede
liggen er Pekinese hondendrollen.
Is er nog hoop voor ons, mijn kleine roofdier?*

*We zien het voorverpakte wereldleed
instant op de buis – World Press Hapklaar.
Het gesperde nu op huiskamerformaat.
Het is een leerschool. Europa wacht,
in de achtertuin is het weer rustig.*

*Wat kies je: microgolf of vriesvak?
De kijkkast of de koelkast?*

*Hier, een brokje lever, Minoe.
Ik neem een kijkje in de tuin.
Let jij wat op het huis? De buis?*

Monoscopio Europa (625 linee ondulate)

*Ecco, un goccio di latte, animale domestico grigio topo.
Il nostro giardino è quello di oggi
e di Voltaire. La pioggia scola
dalla finestra della cucina. Il monoscopio
del televisore mostra colori di guerra.*

*Come vedi Bruxelles? Bagdad?
Mai sentito parlare di movimenti di truppa?*

*Non guardare così maestosamente il refrigeratore,
tu con le tue nove vite:
i calendari del cancro vanno in stampa,
Pantani per ora rinuncia
e sulla Piazza della Pace Celeste
vi sono cacche di cane pechinesi.
Vi è ancora speranza per noi, mio piccolo predatore?*

*La pena del mondo, già impacchettata, la vediamo
all'istante in tivvù – World Press Pronta da Mangiare.
Ora lo sbarramento in formato soggiorno.
Si tratta di una scuola. L'Europa aspetta,
nel giardino dietro la casa è tornata la calma.*

*Che cosa scegli: microonde o vano congelatore?
Il televisore o il refrigeratore?*

*Ecco, un pezzetto di fegato, Minoe.
Do un'occhiata in giardino.
Alla casa ci pensi tu? Alla tivvù ?*

13

Kortrijk, aan het begin van de 21ste eeuw een stad op apegapen aan de Leie, ooit *Golden River* van het zelfverklaarde '*Vlas Vegas*', thans traankanalen-in-revalidatie, was verbreederd met de zustersteden Bad Godesberg (Duitsland), Saint-Cloud (Frankrijk), Frascati (Italië) en Windsor and Maidenhead (Engeland). In het kader van die verzustering en van het zoge-

naamde eengemaakte Europa werd een internationale poëziewedstrijd uitgeschreven, met lokale voorrondes in elke zusterstad. De vijf finalisten werden dan met hun burgemeester of schepen van Cultuur tijdens een novemberweekend verwacht in Villa Tuscolana, Hotel Ristorante en Centro Congressi in Frascati, niet ver van de heuvels rond Rome. Daar zou de finale bekroning plaatsgrijpen van de Antonio Seccareccia Poëzieprijs.

Op 'aandringen' van Herman V. nam Bjarne Donderdag met het gedicht 'Testbeeld Europa (625 lijnen)' deel aan de Kortrijkse preselectie. Het was ondertussen genoegzaam bekend dat hij wel eens een vers pleegde, vooral sedert het onfortuinlijke voorval met de luchtballon. Na enkele weken ontving Bjarne het bericht dat de jury zijn inzending geprimeerd had. Er werd een Italiaanse vertaling gemaakt. Medio november vloog Bjarne Donderdag in gezelschap van Herman Roskam, diens vrouw en Lennart Cnudde van de werkgroep Imago naar Rome. Op de luchthaven stond een taxichauffeur met een bordje om zijn hals: FRASCATI – POESIE A.S. Het werd een schitterend weekend in de oogverblindende Romeinse biotoop Villa Tuscolana, waar de badkamers alleen al zo groot waren als de gemiddelde Europese hotelkamer. Tijdens een feestelijke zitting annex rijkelijk diner werd de Duitse Gundi Teske geprimeerd met de hoofdprijs voor haar inzending. De dichters Pascal Dupuy, Lidia Riviello, Santos Blairham en Bjarne Donderdag ontvingen de troostprijzen. Na de verplichte rondjes sightseeing, drinks, ontvangsten en museumbezoek – het werd al vlug zondagavond – overhandigde Lennart Cnudde klokslag 18:00 uur een brief aan Bjarne Donderdag. Het embleem van de firma VERKORGEGOR zat erop, en hij was ouderwets verzegeld met verkiezingslak. Bjarne Donderdag fronste zijn wenkbrauwen. Lennart Cnudde haalde zijn schouders op.

'Weet niet. De brief lag in mijn correspondentiebakje op mijn werk. Er was een kattebelletje aan bevestigd: *'Dringend aan Bjarne Donderdag te Frascati, op zondagavond om 18 uur door hemzelf te openen'*. Kijk: hier is het'.

Het klopte. Cnudde overhandigde trouw als een hond zowel de brief als het snippertje als het papierklemmetje.

'Wel dan, oké, merci. Dat je dat stil hebt kunnen houden tot nu, godbeter'.

'Over een halfuur komt de taxi. Begin maar te pakken'.

'Ja ja, mooie liedjes hé'.

Bjarne hoefde niet echt te pakken. Hij werd door de firma VERKORGEGOR uitgenodigd op hun kosten nog drie weken in Italië, omgeving Rome, te blijven, get. H.V., i/o.

'Proficiat met de poëtische Antonio Seccareccia nominatie.

PS Blijf en wacht op nieuws'.

De heer en mevrouw Roskam en Lennart Cnudde namen een rode Virgin Express retour zonder de bekroonde dichter, de gelukzak.

'Ik zal ook eens een gedichtje schrijven'.

14

Dat nieuws kwam diezelfde avond nog; Herman V. seinde via sms en elektronische mail. BELINCELIN had alles geregeld. Bjarne Donderdag liet zich naar het centrum van Rome brengen, stuurde de taxi wandelen, gaf in de ambassade zijn rolwagen in verzekerde bewaring, nam er het voorziene liquide geld op en betrok zijn nieuwe hotelkamer in gezelschap van zijn laptop en enkele flessen witte wijn uit Frascati. De volgende dag al was hij op pad om zijn Italiaans nog wat radder van tong te laten zijn en zijn stramme benen te strekken. Het was een prachtige Romeinse herfst; de thermometers gaven tot 20° C aan. De mindermobiele dichter was nu beweeglijk geheimagent geworden. Op het thuisfront zou niemand hem missen. De kapper, de krantenkiosk, de hotelbar, het café, het warenhuis, het restaurant: informatiegaring was nu de boodschap. Daar werd hij voor betaald, voor een helder rapport over het Italië van Berlusconi, wat er in de straten gaande was, op de pleinen te gebeuren stond, te verwachten viel, wat er gevezeld werd in de wandelgangen, hoe men tegenover ('boring'

volgens zoekmachine Google) België stond, of er ultrapolitieke contacten waren, linkse, rechtse, het was immers het land van zowel *communo's* die ter kerke gingen als *katho's* die rode vlaggen droegen, de heimat van de *Peppino's* en de *Camillo's*, hoe de Italiaanse connectie met Luik ineens zat, of die wel belangrijk was, en hoe het kwam dat steeds meer paljassen erin slaagden het Belgische proces-Cools te doen verdagen door voorzitters te wraken, en hoe het zat met de defusioneringsdrang en de nationalistische reflexen bij de Italianen, en hun Europees gevoel, want in België... een helder rapport dus, over een charmant chaotenland (... dat volgens zoekmachine Google met het adjectief 'racistisch' werd bedacht).

<Defusionering?> mailde Bjarne, toen hij vijf dagen later de gelukwenskaart voor zijn poëtische prestatie vanuit België gelezen had.

Via 'knippen & plakken' kreeg hij vier minuten later de volgende tekst op zijn scherm:

<KRONIEK VAN DE LOPENDE GEBEURTENISSEN
(DE HDP of HEULSE DEFUSIONERINGSPARTIJ)
Motto: VERKOCHT MAAR NIET VERKNOCHT>

<A.D. 1976 was het jaar van 'die warme zomer'. Een jaar later werd het nog warmer en grepen de gemeentelijke fusies plaats. In het zuiden van West-Vlaanderen bijvoorbeeld slorpte Kortrijk de gemeenten Aalbeke, Bellelegem, Heule, Kooigem, Marke, Bissegem en een stuk van Kuurne op. Het werd het begin van een paradoxaal tijdperk. Hoe meer de overheid op alle terreinen fusioneringen en fusies oplegde (in de volksmond: 'fusillades'), hoe minder ze dat zelf deed en steeds meer versnipperde in regeringen, gewesten, communautaire opsplitsingen, gemeenschappen en meer van dat fraais. Terwijl het volk moest afslanken en inleveren, leden de machthebbers aan volslankheid en spilzucht. Moeten we deze overheid een poepje laten ruiken en van hetzelfde laken een pak bezorgen?

Feit: Heule was een welvarend dorpsstadje met een eigen beleid. Het was en is ook de grootste 'deelgemeente', zowel wat oppervlakte als inwoneraantal betreft. Hoe komt het dan dat vergelijkbare entiteiten zoals Kuurne, Zwevegem en Harelbeke, alle drie ook vlak bij Guldenespoorenstad Kortrijk gelegen, in 1977 aan de fusies ontsnapten? Zélf gingen opslorpen zelfs? What about Heule at the time? Verkocht aan Kortrijk? Ja, maar niet verkocht. Men begrijpt het ongenoegen bij vele Heulenaars; het patriotisme leeft er sterk. Misschien sterker nog dan in 1977, het einde van een tijdperk van gezonde regiokleinschaligheid. Moeten wij in het licht van de volgende gemeenteraadsverkiezingen niet gaan overwegen overal in het land Defusioneringspartijen in het leven te roepen?>

'Hm', knikte Bjarne Donderdag. En hij mailde terug:

<Van wie of wat of waar komt dit? De ETA wil ook van Spanje af, en Frankrijk zal last krijgen met Corsica>

Het antwoord kwam prompt:

<4 your eyes only. Belle Celine moet de Staat bijengeharkt houden. Rechts van de accolade komt alle informatie die door u en uw collega's wordt verzameld, links vullen we in wat ons naargelang van deze gegevens te doen staat. Alles is van belang, als God in het detail zit, mogen we vitten, want ook de Duivel zit in het detail. Beschouw deze accolade als de ruggengraat van een veilige Staat. U houdt toch ook van een rijm?>

'Humor!' riep Bjarne in zijn Romeinse hotelkamer tegen zichzelf uit.

'Staatsveiligheid beschikt over humor!'

En hij mailde besluitend terug:

<Pico bello. Ik mis hier wel geluidloze gordijnrails>

15

De kruidige, transparante herfst in Italië werd overschaduwde door een bloedige aanslag in Irak op de Italiaanse militaire kolonie aldaar. Er waren bijna twintig doden te betreuren. Nationale rouw werd afgekondigd. Dat

gebeurde op z'n Italiaans, met veel gevoel voor drama, maar het wàs ook een drama. Bovendien voedde het alweer een aantal reflexen die door de 'waarnemers' als 'bedenklijk, maar begrijpelijk' werden omschreven. Bjarne Donderdag oefende niet alleen zijn Italiaans, maar ook zijn code-taal, waarin hij op gezette tijden zijn berichten doorzond naar het Brusselse filiaal van de firma GEGOR. De boodschappen kwamen hierop neer: *'Hoe grotesker het er in dit land aan toegaat, hoe meer protest daartegen te horen valt, maar hoe vaker ook je onder de bevolking rechtse reacties kunt rapen, het lijkt hier verdomd veel op België, de frontvorming van de progressieven en democraten klinkt al zo walgelig populistisch als de sloganske falanx van de andere, lees: ultranationalistische kant. En de paus wil maar niet dood; in een razend tempo verklaart hij tientallen mensen zalig en heilig'*.

Werd het centrum van de politieke constellatie meer en meer liberaal? Be-laagd door rood aan de linkerkant en zwart aan de rechterkant? Of juist gestut? Werd het daardoor niet tijd om in andere termen te gaan denken, en de grote groepen vrouwen en jongeren en vijftigplussers duchtig mee te rekenen in het stemgerechtigde geheel? Moesten de bevolkingspiramides niet met meer aandacht bekeken worden? Vormden ook de anti- en de andersglobalisten niet een belangrijk segment voor de toekomst van Europa?

Bjarne Donderdag ging zo in zijn taak op dat hij zijn laptop op scherp zette en een dagboek begon aan te zwingelen. Hij betrok politieke en historische lectuur uit de bibliotheek en zette zich de laatste week van zijn verblijf in de Romeinse heuvels aan het lezen. Aan de Italiaanse kranten en magazines had hij namelijk volstrekt geen boodschap. Hoe kon dat ook.

<Tot met kerst zie ik het hier best wel zitten>

<Fiat, maar gebruik ook dat prijzengeld van de Seccareccia-wedstrijd dan; we regelen dat later in Brussel. Ontwen je wagen niet!>

<Welke wagen: 4 of 2 wielen?>

<Beide>

<Als het maar geen Fiat is>

<PS: we schakelen van nu af aan over op de zakwoordenboekcode. Haal het nieuwste Esperanto - Frans woordenboekje op, uitg. Lumina, 2004, 2de druk – het ligt gereed op de ambassade bij onze vriend P.>

<Ook een nieuwe liniaal?>

<Dat helpt. Over & out>

Regendagen in Rome waren nog altijd interessanter dan milde indianummerdagen in Kortrijk, maar toen de eerste overstromingen zich na enkele weken weer voordeden, verliet Bjarne Donderdag na gedane zaken Italië op twee wielen. Terug in België volgde hij in de media het juridische getouwtrek rond de vzw's van het voormalige Vlaams Blok. Het zat er misschien in dat de partij verboden kon worden – vraag was hoe die zich dan weer zou reorganiseren om als feniks, nou: adelaar, uit haar as te herrijzen. Voorlopig hield men het op een dichtdraaien van de overheids-geldkraan voor partijen die 'in de toekomst' ondemocratische principes zouden hanteren – een Belgische compromisoplossing. Maar hoogstwaarschijnlijk lag er in het bruine hoofdkwartier en in de paramilitaire kampen in Kroatië, Suid-Afrika, Noorwegen en Ardennen nu al een vervellingsscenario gereed, voor het geval dat. Of kon onder bepaalde voorwaarden de spons over het racistische verleden van het Blok worden gehaald? Amnestie voor rassendiscriminatie? Uit electorale overwegingen begonnen enkele politici met dubbele tong te spreken en deze gedachte hardop te formuleren, zich daarbij ook haastend te zeggen dat zijzelf nooit met het Blok zouden samenwerken. Groen Rechts en Blauw Rechts lachten in hun vuistje toen dat bekend werd.

Uitgerekend in deze periode begon het overal in Europa zowat te wemelen van vooralsnog kleine neonazistische groepjes, de slapende hondjes van de extreemrechtse partijen. De namen alleen al van die groepen, clubs, bands, platenlabels of verenigingen spraken tot de zieke verbeelding: *Stahlhelm, Zwarte Zon, Rampagne, Brother Hood, Nationaler Widerstand,*

Hammerskins, Bruges Casual Firm, Combat 18, Blood and Honour, Panzerfaust Records, Kwelhekse, Kameradschaft Süd, Odal Actie Comité (voorheen VMO – Vlaamse Militanten Orde), *Church of the Creator, Résistance Verte, Standrecht, Ku Klux Klan Vlaanderen*, kortom: de 'Braune Armee Fraktion'. Aanslagen zouden op de agenda staan. Die hingen af van de politieke actualiteit. Als ze maar het gevoel van onveiligheid opvoerden. Al Qaida kwam als een geschenk uit de hemel voor de bruine groepjes. Het was de beproefde methode van het destabiliseren, waardoor de extreemrechtse partijen hun claim op orde, trots, woede en respect hard en harder konden maken en zo meer stemmen halen. Wie waren bijvoorbeeld de daders van de bloedige bomaanslagen in november in Turkije? Niet minder dan drie zogenaamde islamitische terreurgroeperingen eisten de verantwoordelijkheid op.

Bjarne Donderdag paste de oudste verdwijntruc ter wereld toe. Hij vermomde zich, daarbij het principe hanterend dat de beste ingreep de weglating en niet de toevoeging was, liet zijn rolstoel thuis, vulde eindelijk weer eens de tank van zijn Bjarnemobiël en dook enkele weken onder in Moeskroen, Brugge, Charleroi en Antwerpen. De schedel geschoren en gekleed in 'casual' sportieve kleren verkende hij de ingewanden en de randbuurten van de steden. Zodoende kwam hij in die weken rond de jaarwende in contact met beroepskaarters, valsepillenverkopers, een paranormale nepprofessor, dorpsgekken, zelfverklaarde genieën, een drankverslaafde chirurg, een echte professor Duits met pensioen, schorge-schreeuwde jongeren met 88 op hun T-shirt, allerlei ontevredenen *born the wrong side of the track*, voetbalgeweldenaars en raszuivere delinquenten. Een bepaald sujet had ERWT opgericht, de beweging die stond voor Eer, Respect, Woede, Trots, zo meldde hij, een letterwoord, zo zei hij, maar na twaalf sigaretten en achttien pinten escaleerden deze abstracta in simpel gezuip en primair gebrul. Voor Bjarne was het duidelijk: deze zelfvernietigende onderdeurtjes waren niet de vijanden van de Staatsveiligheid. Klein grut. Garnaaltjes in een grote zee. Deze knokploegjes zouden

ooit zichzelf en elkaar wel van het toneel wegknokken. Wat voor de magazines sensationeel dus welgekomen leesvoer was – kaal geroetsjte pubers die de Hitlergroet brachten – betekende in waarnemers- en informantenmilieus zo veel als ‘een scheet in een fles’, zoals ze hier zo klankrijk vertolkten. En dan te weten dat amper twee maanden geleden op de wijk De Tassche tussen Ardoorie en Roeselare, in West-Vlaanderen, onder het mom van muzikale optredens in een klein ‘cultureel centrum’ een paar honderd jonge Europese neonazistische broeders bijeen kwamen. Veel betekende het blijkbaar niet. Alleen het maanlicht flikkerde en weerkaatste vervaarlijk op glimmende schedels en doodskopinsignes. Evenmin had Bjarne tijdens zijn vrij alcoholische queeste iets opgevangen in verband met defusioneringspartijen of D’77- toestanden. Ook op dat front roerde zich klaarblijkelijk niemand.

‘Smoren in alcohol en dan afvoeren naar nederzettingen langsheen de dode arm van een riviertje’, noteerde Bjarne Donderdag in zijn dagboek. En aan de Technische Dienst boven Het Feit rapporteerde hij: ‘Ik hoop dat ik bij uw andere infiltranten in Moeskroen, Charleroi, Brugge en Antwerpen geslaagd ben. Ik kon ze er niet uithalen; zij mij wel?’

‘Een Leffe-drinker valt inderdaad niet op; zo iemand is een van de vele kiekens in het kot. Je krijgt een voldoende’, was de reactie. ‘Doe je dat soort werk graag?’

‘Ja’.

‘Schrijf je er ook persoonlijk over?’

‘Nee’.

‘Ook niet in zagezegd fictieve vorm? Gedichten? Proza?’

‘Nee, mijn huidig bestaan is al fictief genoeg’.

‘Oké dan. Wil je naar Tibet? Nepal?’

‘Waarom niet’.

‘Prima’.

Toen dook verdorie Freya even in Het Feit op. Of all persons, of all places.

'Potverdorie, hou je die muts de hele avond op?'

'Ja zeker. Ik moet me oefenen. Ik ga naar het Dak van de Wereld'.

'O?'

'De reiskriebels, hé'.

'Het is ondertussen... hoe lang geleden? Twee jaar?'

'Drieënhalf ongeveer, ja. Ik heb een stuk van de wereld gezien'.

'Vertrek je alweer?'

'Tibet, Nepal'.

'Wat doe je dan zoal?'

'De wereld verkennen, schrijven, reisdagboek, weet je wel. Ik heb ook een dichtbundel af'.

'Ja... ik las in de krant over je bekroonde gedicht. Italië, hé?'

'Ja. En daarvoor een stuk Amerika. Een flink stuk. Phoenix, Syracuse, Indianapolis, de Midwest'.

'Wij zijn vroeger nooit samen op reis geweest'.

'*It was all in the mind, sis*. Hoe gaat het met jou eigenlijk?'

'Eh... goed. Lach niet: trouwplannen'.

'Oh? Ken ik de gelukkige?'

'Het is een 'ze'. Een Corsicaanse met een voorlopig werkvisum. Pia. Ze zal *zwondjes* uit Corsica importeren voor Bellewaerde en ze doet ook straataanimatie en -theater'.

'Ze? Corsica? *Zwondjes*? Geef me nog een Leffe en vertel'.

'Eén vraag met een keer, graag'.

'Ze?'

'Ja, een vrouw'.

'Eh... oké. Corsica?'

'Ben daar geweest. Liefde op het eerste gezicht'.

'Alles moet kunnen. Eh... *zwondjes*?'

'Ja. Bellewaerde krijgt de primeur. Een *zwondje* is een kruising tussen een hond en een zwijntje. Zwart van kleur, het lijf van een hond, de snuit en

de staart van een varkentje. Enig in de wereld. Pia heeft het monopolie voor de uitvoer. Nou, dat zijn grote woorden: een aantal *zwondjes* belanden in Bellewaerde. Haar familie in Corsica kweekt die'.

'???'

'En ze treedt ook op met een aantal goed getrainde *zwondjes* – een soort circusact, zeg maar'.

'Het leven is soms echt wel een stripverhaal hé?'

'Zeker weten'.

'Zie je haar... eh... zie je Pia graag?'

'Ik *zwou* niet meer *zwonder* haar kunnen'.

'Aha'.

'En hoe gaat het bij jou in de liefde?'

'Ik woon op twee wielen, darling. Wat wil je?'

'Maar je reist wel de wereld rond. Geen Pepita ergens? Een meisje in elke haven?'

'Ik heb alleen Veronique hier, in Het Feit. Maar ze heeft verdriet momenteel: Fluffy is dood'.

'Fluffy?'

'Haar ho... haar *zwondje*'.

'O, deelneming'.

'Is jouw Pia in het land?'

'Nee, geweest. Ze is terug om wat papieren te regelen. Ze heeft al een werkvisum voor België'.

'Voor Bellewaerde bedoel je'.

'Ja. Wanneer verschijnt je dichtbundel?'

'Nooit. Niemand wil zoiets. Als je geen Bekende Vlaming bent en met overspannen mediagrijns om je smoel op tv komt, kun je het schudden'.

'Ho-ho, da's scherp gezegd'.

'De waarheid kwetst hé, Freya. Overigens: wie leest er nu nog gedichten? Poëzie, godgenageld. Dat is voor mietjes'.

'Nog een Leffe, Bjarne?'

'Ja, blus me maar. In Tibet en Nepal zal ik me met yakboter en paardenmelk moeten behelpen'.

17

Op Het Dak van de Wereld was het onrustig. Maoïsten roerden zich stevig in Nepal, België zat er met wapenleveringen, en China liet, zoals verwacht, Tibet nooit met rust. Zoals er destijds een zogenaamde 'Lumumba-universiteit' in Moskou bestond, waar zwarte en andere 'studenten' een marxistische opleiding kregen, zo richtten de maoïsten ook her en der 'educatieve centra' in de Himalaya-landen op. Nepal was een tijdlang een heet hangijzer geweest voor België. Konden er wapens geleverd worden aan een land in oorlog? Was dit een oorlog of was dit verzet tegen... verzet? Een opstandje? Het kon het best maar geen oorlog zijn, in het belang van de Waalse wapenindustrie, anders werd België rechtstreeks betrokken en aangebrand, en zo werd het dus ook gepredikt. *Wag the dog!*

Bjarne Donderdag werd eropuit gestuurd om zich over dit alles een beeld te vormen. In de omgeving van het Sangye-klooster kreeg hij twee 'contacten' toegewezen: Ashok en Jigten.

Het Bjarnemobiel I en II waren uiteraard op stal gebleven in België; ze verplaatsten zich in Tibet met een gehuurd busje. Een nog altijd kortgeschoren Bjarne viel niet echt op in het minst gewelddadige land ter wereld met het grootste aantal *boneheads* – de geladen term *skinheads* ware hier niet op zijn plaats –, land dat zelf ook nog eens het slachtoffer was van Chinees geweld. Ashok en Jigten maakten in hun schoolengels Bjarne wegwijs. Het bleken priesterleraars te zijn die ook als schietinstructeur optraden voor lokale bevolkingsgroepen in Tibet en Nepal. Hun grootste vijanden waren de maoïsten en de Chinezen. Jigten was enkele jaren geleden zijn oren afgesneden door dergelijk tuig van de richel.

Terwijl in de jaren zestig en zeventig de grootste westerse ego's en snobistische egotrippers naar Katmandu en de Himalaya-landen trokken, dé landen bij uitstek waar men zichzelf en zijn ego wegcijferde, *right place, wrong people*, wemelde het er nu van waarnemers, informanten en geheimagenten. Een ander soort volk dus, dat ook zichzelf wegcijferde, maar voor heel andere doeleinden. Elk wapenexporterend land had er zijn pionnen. Net als in Pakistan en op de Filipijnen waren er 'religieuze' trainingskampen. In Zuid-Oost-Azië zorgde Allah bij monde van bijvoorbeeld de 'beweging' Jemaah Islamiyah en 'Commandant Bravo', gesteund door Al Qaida, voor de bomdoden in onder andere Bali; in de Himalaya-landen was Mao zaliger de god van de wapens en het standrecht. En hij sprak via de maoïsten en de Chinezen, in de opleidingskampen. Net als in andere werelddelen wachtten dus ook hier de fundamentalisten in de coulissen. Een puur seculiere oplossing was niet langer mogelijk, want zowel de militairen als de politici hadden gefaald. Het maoïsme verkreeg dezelfde status en uitstraling als een strijdbare religie. En net als bij Jemaah Islamiyah en Commandant Bravo waren sommige soldaten niet ouder dan tien jaar.

'Er was een gans ontsnapt. Ik achtervolgde haar tot aan de Melkvijver. Daar bleef ik een dag in opperste verwondering. Toen keerde ik met de gans terug. Ieder die ik tegenkwam, zei me: maar je bent twaalf jaar weggebleven'.

Dit verhaal zond Bjarne Donderdag op de Dag van de Fluitende Wind van op de Himalaya-hoogten naar BELINCELIN Brussel. Hij had er de zakwoordenboekcode niet voor nodig. Belle Céline antwoordde:

<Als je seven years in Tibet wil blijven, kunnen wij de gans niet verder volproppen. Welke zijn de plaatsen waar feestelijk vuurwerk wordt afgeschoten bij het verorberen van de ganzenlevers?>

<Jullie proppen nochtans heelder ganzenboerderijen vol met vuurwerk>

<Hoe zit het aan de overkant?>

<De roodkapjes hebben hier en daar al de telefonie en telegrafie overgenomen – I do it my way in het vervolg>

Terwijl in Maastricht de OVSE vergaderde (Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa – de 'stadswachten' van de Europese democratie), zond Bjarne Donderdag zijn bevindingen in de Himalaya door naar het OVSE-hoofdkwartier in Wenen. België werd er een dag later publiekelijk veroordeeld voor zijn wapenleveringen aan alle betrokken partijen. Bjarne ontving binnen het uur een reactie:

<Blijf twaalf jaar weg. Einde contract Belle Céline. Alles wordt ontkend>

18

Uit het dagboek van de in ongenade gevallen Bjarne Donderdag, januari-februari 2011:

'In Europa dragen skinheads en neonazi's nu maatpakken. Ze spreken in gecodeerde formele taal. Noorwegen ronselt Nederlanders om het Noorse platteland te herbevolken. In Suid-Afrika is het water her en der al fiks geprivatiseerd. Dit is ook het geval in Franse en Zwitserse steden. Een Japanse spionagesatellietlancering is mislukt. Bedoeling was 'nucleair' Noord-Korea in de gaten te houden. Opvallend ook hoe met de regelmaat van een klok, nou: boeddha, Japanners sneuvelen in Irak, uiteraard door de guerrillatactiek van... van wie eigenlijk? Het wemelt van de Japanners in Tweestromenland – ondanks betogingen in Tokio. Bewegingen van troep alom dus. Ook Bush liet ooit hoogstpersoonlijk zijn vege lijf in Irak droppen om er Thanksgiving te vieren. Een electorale stunt met een gigantische kalkoen. Wat mezelf betreft: op de ambassade meldde men me dat het Bjarnemobiel me wordt afgepakt. Ik incasseerde er mijn laatste loon. Men gaf me diverse raadgevingen in de vorm van glimlachende dreigementen. In verband met mijn 'dekmantel' in België, het Bjarnemobiel II, moet ik zelf beslissen. Ik blijf nog even in Tibet en bezin me over een

en ander. Jigten en Ashok zijn uitbetaald en naar hun dorpen teruggekeerd. Ik kan me misschien melden als kandidaat voor een betrekking op het platteland van Noorwegen, hoewel het daar ook al levensgevaarlijk geworden is. Of ijveren voor D'77, de alsnog op te richten Defusioneringspartij in België.

PS Bij BELINCELIN vragen ze zich af wat me bezielde. Gewetensnood? De hoogte? Zuurstoftekort? De genezende kracht van Tibet?'

Twee dagen later werd Bjarne Donderdag met zachte dwang uit het land gezet, ondanks documenten die hem langer onderdak verleenden op Het Dak van de Wereld. Deze keer gebeurde dat via officiële luchtcorridors. Hij heropende benieuwd zijn hoofdkwartier in de Leopold-Dezoveelstestraat en trof dit aan zoals te voorspellen en te verwachten was, maar een echte puinhoop was het niet. Hij zweeg in alle talen. Zes weken lang had hij soms de indruk, soms het gevoel, soms de zekerheid geschaduwd te worden. Ook vreesde hij door duistere machten verder afgeknipt te worden van zijn inkomensvervangende tegemoetkoming. Dat gebeurde echter niet, in ruil voor wat hij op de ambassade in Hoog-Azië had moeten beloven, weliswaar onder vriendelijke dreigementen. Uiteraard ontdeed hij zich daarom ook niet van zijn Bjarnemobiel II. Op deze dekmantel was hij alsnog aangewezen. Daar had hij geen probleem mee. Hij was van mening dat hij recht had op een en ander, na zijn bijzonder zware, langdurige inspanning in Florence Junction en zijn werk voor BELINCELIN. Overigens hadden Belle Céline en de Staatsveiligheid hem een hak gezet. Hij was te grondig te werk gegaan.

De maanden die volgden wiede Bjarne Donderdag zowat de hele horeca-sector in het Kortrijkse af. Hij werd weer een bekende tweewieler aan de Leieboorden, terug van enkele imposante wereldreizen. Soms werd hij met rust gelaten. Soms werd hij nadrukkelijk op de hielen gezeten door Herman V., hoofd van de sectie personeel van de gerechtelijke diensten Grensleie, of een van diens vervangers. De gedichtenschrijverij verdween

naar de achtergrond. In plaats daarvan kwam er het dagboek, ofschoon hem dat ten strengste verboden was in verband met wat hij de voorbije maanden had uitgericht en ook met wat zijn leven betrof. Omdat hij nog stiekeme huiszoekingen vreesde – hij woonde immers nog altijd naast het hol van de leeuw – bracht hij zijn dagboek onder bij Bismarck, de broer van Freya. Die huurde beroepshalve een postbus in Kortrijk-Zuid en woonde in het centrum. Bjarne kreeg het reserve-exemplaar van de bus-sleutel; het dagboek kon aldus vrij makkelijk ‘verhandeld’ worden, hetzij ten huize van Bismarck, hetzij via de postbus. Bismarck, die eigenlijk Marc heette en als eeuwige bistudent in de economische wetenschappen ooit zeer bedreven was in het fotokopiëren, zorgde dan in zijn firma voor een kopie van het steeds lijviger wordende dagboek. Soms werd ook Freya ingeschakeld, die ondertussen met de Corsicaanse straattheaterartieste Pia een gelukkig stel vormde. Bjarne vertrouwde in dit verband Bismarck en Freya alleen toe dat hij aan een belangrijke roman bezig was en dat hij als de dood voor brand was. En dat hij daarom voor een extra paar exemplaren ‘vreemd’ onderdak zocht, uit veiligheidsoverwegingen. Broer en zus hadden bewonderend ingestemd. De stille klonen van de stille burger Herman V. en de speurneuzen van Belle Céline konden ernaar zoeken tot ze de kanker achter het hart kregen.

19

In de met mensenhaaien doorspekte Suid-Afrikaanse wateren werden vijf maanden later stukken van kleren en papieren opgevist. Bjarne Donderdag ruilde het tijdelijke voor het eeuwige niet in op de grond of in de lucht, maar in het water.

Belle Céline, druk bezig met het voorbehoedende bedenken van terreuraanslagen en doemscenario's, regelde bij gebrek aan lichaam dit verscheiden: de firma VERKORGEGOR en de Technische Dienst van de stad Kortrijk ontfermden zich over de kennisgeving van dit heengaan, de pa-

pierwinkel, de nagedachtenis en de bestemming van twee hoog in de Leopold-Dezoveelstestraat. Het Vlaams Fonds voor Steun aan Gehandicapte Personen werd op de hoogte gebracht. Freya en Bismarck verpakten de 'roman' van de onfortuinlijke Bjarne in blauw cadeaupapier, schreven erop wat erin stak, stopten het ding in een grote koekendoos met een afbeelding van Fred Astaire op en parkeerden deze erfenis op de bovenste trede van de zoldertrap bij Freya thuis. Niemand had de tijd genomen om die bundel DIN-A4'en te lezen. Alleen Freya had vluchtig geconstateerd dat het een 'politiek boek' was, 'typisch voor Bjarne'. En daarmee was deze kous af.

Speurneuzen troffen tweehoog naast Het Feit nog enkele bladspiegels notities van Bjarne Donderdag aan: 'Waarom Headquarters zo zelden reageert en zelf stiekem een pact met de vijand sluit? – staat Jahjah op de playlist in Brussel?', 'Muslim Brotherhood en de algehele ontredde', 'opleidingskampen voor terreur: Amerika en het Westen', 'sollicitatie naar een job als kabelsjouwer in Doha, Qatar, bij tv-station Al-Jazeera', 'demografische tijdbommen: landen met 40% van de bevolking jonger dan 25 jaar en werkloos, landen met 60% ouder dan 50 jaar en binnenkort pensioenloos', 'olie en wapens: Saudi-Arabië bepaalt de wereldprijs, want het heeft ¼ van de oliereserves, het verkoopt olie aan en koopt wapens van Amerika, en vice versa', 'de twee eerste oorlogen van het nieuwe millennium: Afghanistan, Irak', 'Bijzondere Belastinginspectie helpt bij witwassen', 'versplinterde wereldorde waar niemand nog vat of kijk op heeft: corporate globalism'.

'De laatste gedachten van Donderdag', opperde Herman V. 'Wat was hij in 's hemelsnaam nog van plan?'

'Het lijken aantekeningen voor een boek', zei medespeurde Wouter P.

'Iedereen schrijft boeken tegenwoordig', merkte Eric D. op.

'Vooral de dwarsliggers, of diegenen die in ongenade vallen'.

'Meenemen en versnipperen'.

'Liever dan doorslikken'.

'Nou, van de doden niks dan goeds, maar dit boek komt er alvast niet. Postume pech voor Bjarne Donderdag'.

Twee hoog werd leeggehaald en via een menslievend stedelijk opvangcentrum te huur aangeboden, met een voorkeur voor politieke vluchtelingen.

Was Bjarne Donderdag echt naar de haaien of was hij zelf gehaaid? In een van de laatst overgebleven legerbunkers in de West-Vlaamse polders werd het Bjarnemobiel II tussen de koeien aangetroffen. Het moest er al onderdak gekregen hebben voor of ten tijde van de vondst in de Zuid-Afrikaanse wateren – het duurde namelijk weken voor men het ding ontdekte en thuiswijzen kon.

20

Slecht weer en lelijkheid: waar anders dan in Kortrijk, België, kon Bjarne Donderdag weer opduiken – weliswaar in een andere gedaante en hoedanigheid? Pech voor hem: het was een mooie zomer. Bjarne wachtte tot Freya en Pia op vakantie naar Corsica vertrokken waren. Hij verschaftte zich toegang tot hun buitenhuisje en eigende zich de koekendoos toe met het dagboek en het gekopieerde exemplaar – dat was even zoeken. Volledigheidshalve doorzocht hij ook de vertrekken van Bismarck in het centrum van de stad, maar daar vond hij geen derde exemplaar. Daarna verdween hij zoals hij gekomen was – de beste schuilplaats was de menigte, de handigste vermomming de weglating en de gewoonheid.

Twee jaar later publiceerde de thrillerauteur Dagnar Deboede Jr., die al geruime tijd met een ernstige writer's block te kampen had, het boek De Donderdagpapers. De ontstaansgeschiedenis van deze publicatie (zoals die uitgelegd werd in het Woord vooraf) was ietwat vreemd: Deboede had gereageerd op het anonieme aanbod van iemand die beweerde over de oerversie te beschikken van een ongewoon verhaal. Die illustere onbekende (die afwisselend de namen Django en Brenda gebruikte, en blijkbaar

beschikte over diverse communicatiecoördinaten) bood dit verhaal te koop aan; er zou interessant werk van gemaakt kunnen worden. Inzage in de eerste twee hoofdstukken was vooraf mogelijk. Zo geschiedde: de zaken werden in vertrouwen en via elektronisch contact besproken, onderhandeld en geregeld – het volledige moedermanuscript werd via poste restante door Dagnar Deboede Jr. opgehaald. Die betaalde prompt met briefgeld dat hij naar een postbus verzond en ging aan de slag zonder nog ooit iets van de verkoper/afzender te vernemen. Drie dagen later arriveerden dan zoals afgesproken de gefotokopieerde DIN A4'en van het manuscript. Einde transactie.

Het boek *De Donderdagpapers* onthulde twee jaar later de ware aard der zaken, niet voorbehoedend, maar onthutsend. Wat meer is: nog nooit bleken synchroniciteit en simultaneïteit zo beangstigend geweest te zijn. Terwijl het boek, nog ovenwarm, door velen gelezen werd, voltrokken zich gelijktijdig de feiten die erin beschreven werden, tot eenieders stomme verbazing. Alle voorspellingen in verband met de nabije toekomst bleken ook werkelijkheid geworden te zijn. Op termijn werd het nog beangstigender.

Saudi-Arabië stortte als een kaartenhuisje ineen. De ware bedoeling van het nabijgelegen Amerikaanse leger in Irak werd prompt duidelijk. De US of A annexeerden op twee dagen tijd het hopeloos vermolmde Saudi-Arabië. Terwijl Amerika I zelf met adembenemende snelheid verpauperde, maakte Amerika II zich vliegensvlug heer en meester van de navel van het Midden-Oosten. In een klap verwierven ze het wereldmonopolie over de olie, goed voor een kwart van de totale voorraad op aarde. In Amerika zelf werd een marionettenregering en dito administratie geïnstalleerd in het Witte Huis, parlement en Pentagon – een scenario dat van Poetin werd afgekeken. In Rusland sloot diens almachtige partij (zelf geïnspireerd door Berlusconi) een duivelspact met de rechtsnationalisten. Europa, dat zozeer om veiligheid had geschreeuwd, werd het doelwit van honderden terreur-

aanslagen. Geen zinnig mens kon nog geloven dat dit allemaal het werk was van het 'islamisme'. Britse, Zwitserse en Spaanse trusts privatiseerden en koloniseerden schaamteloos over geheel Afrika het water, dat naast informatie/communicatie en geld een van de drie machtsbronnen was geworden. Met bloederige diamantdollars werden moorddadige vaak minderjarige legertjes bewapend en opgeleid, die na gedane zaken zelf ook op gewelddadige wijze van deze blauwe plek in het heelal verdwenen. In hun plaats werden ouderwetse koninkjes geïnstalleerd – handpoppen van de as Moskou-Bagdad-Riyad. Alleen Algerije en het dubbele Soedan vormden alsnog de grote obstakels op het donkere continent. Terwijl niet minder dan drie onbemande ruimtetuigen op weg waren naar Mars, een kosmische wedloop, in de hoop er water aan te treffen, was de eigen wereld grondig ziek te land, op het water en in de lucht. En de laatste held van een tijdperk was dood. Mandela was niet meer.

21

Wag the dog! Ergens hoog in de Himalaya werd in theehuis Brenda & Django een heerlijke koffie gepromoot, gesleten, geslurpt, geprezen, verkocht. De merknaam was Thursday. Eigenlijk was het doodgewone koffie, betrokken uit België, van ergens in Midden-Vlaanderen. Alle moekes, vakes, tantes en oompjes nipten daar dagelijks van een dergelijk zwart doorsneegoedje. Thursday werd echter, met de nodige public relations en mythevorming, opgeklopt tot een 'brand' van de bovenste plank: van hoe verder hij kwam, en hoe hoger hij steeg, hoe meer naam hij maakte op Het Dak van de Wereld en bij al wie daar moest zijn of passeren. Afstand schiep ontzag en eerbied. Theehuis Brenda & Django werd het mekka van de mokka in de Himalaya. Er groeiden zelfs nieuwe plannen.

Helaas: op de Dag van de Hardhorige Wind werd koffiebaas Bjarne Donderdag door zijn Birmaanse vriendin en zakenpartner bij thuiskomst dood aangetroffen in de keuken van Brenda & Django, driemaal in het hoofd

geschoten, eenmaal in het hart. Ten westen en ten oosten van zijn hoofd waren ontbraken zijn oren. Voor hem op tafel lag een Italiaanse vertaling van De Donderdagpapers.